

Ανθούλα Δανιήλ: Μάκης Τσίτας, Έρχεται ο Γίγαντας – Μικρές Καληνύχτες -Εικόνες: Νικόλας Χατζησταμούλος, Εκδ. Μεταίχμιο 2022

Ανθούλα Δανιήλ - 6 Αυγούστου 2022

Το θέμα, που ο ευρηματικός Μάκης Τσίτας πάλι ευφυώς σκέφτηκε είναι οι Ψευδείς Ειδήσεις. Fake News συνηθίσαμε να λέμε τις διαδόσεις που σέρνονται σαν μεταδοτική αρρώστια και επηρεάζουν την κοινή γνώμη. Κοιτάζοντας την ιστορία, διαπιστώνουμε πόσο ωραία ο συγγραφέας έχει δέσει τα νοήματά της, με τρόπον απλό, ώστε να καθίστανται σαφή σε παιδιά και σε μεγάλους: Μην ακούτε τι λένε οι επιτήδειοι, αβασάνιστα, χωρίς έλεγχο.

Συγκεκριμένα, στην ιστορία μας *Έρχεται ο Γίγαντας*, ο Αγκουγκαράν, «ο φόβος και ο τρόμος της Χώρας των Τριών Θαλασσών, που δεν αφήνει τίποτα όρθιο στο πέρασμά του». Θα φτάσει σε ένα μήνα και οι κάτοικοι κατατρομαγμένοι σπεύδουν να οχυρώσουν τα σπίτια τους με σιδεριές και ξυλοκατασκευές, να πάρουν όπλα για κάθε ενδεχόμενο και να εφοδιάσουν ντουλάπια και ψυγεία με τρόφιμα. Έπειτα, κλείστηκαν μέσα και περίμεναν με φόβο και τρόμο, όπως οι Εβραίοι την Ο Αγκουγκαράν βέβαια, δεν θα κάνει εξαίρεση σε κανέναν. Μικρούς, μεγάλους, όλους θα τους αλέσει στη φοβερή και ολέθρια μηχανή του.

Και επειδή κάθε παραμύθι και κάθε μύθος έχει μια αλήθεια κρυμμένη στα σπλάχνα του, εδώ η αλήθεια είναι τα ψέματα που διαδίδονται από στόμα σε στόμα και που, κυρίως, μέσα από τις τηλεοράσεις πολλαπλασιάζονται, δίνοντας την ευκαιρία σε κάποιους επιτήδειους να θησαυρίσουν και να πίνουν «εις υγείαν των κοροϊδών» που τα πιστεύουν. Ο θάνατός σου, η ζωή μου, λέει μια λαϊκή παροιμία που σημαίνει την αισχρή εκμετάλλευση του αδύνατου από τον ισχυρό που πλουτίζει από τη δυστυχία των άλλων.

Έτσι, λοιπόν, σέρνεται και η φήμη των μεγάλων δεινών που θα μας πλήξουν και τρέχουν οι άνθρωποι και αδειάζουν τα ράφια από τα σούπερ μάρκετ... Τελικά, τα τελευταία χρόνια, ποτέ δεν επαληθεύτηκε η έλλειψη αγαθών, ποτέ δεν ξέμειναν οι αγορές από τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης. Η φήμη όμως και η υποψία -«και αν είναι αλήθεια και την πατήσουμε;»- υπερिशύει της λογικής και όλοι οι εύκολα επηρεαζόμενοι πέφτουν στην παγίδα.

Στην ιστορία μας, εκείνο που συνέβη, λέει ο Τσίτας, ήταν μια μεγάλη σκιά που έκρυψε τον ήλιο και εμφανίστηκε μια σιδερένια κατασκευή που έκανε τρομακτικό θόρυβο. Πάνω της ήταν ο Βρασίδας, ένας νάνος, -ακριβώς το αντίθετο του γίγαντα- σαν να πήγαινε στο τσίρκο για τον ρόλο του. Και δεν έβρισκε ο καημένος τίποτα να φάει και να πει κι άνθρωπο να μιλήσει. Κοιτώντας οι αμπαρωμένοι από τις χαραμάδες κατάλαβαν αυτό που έλεγαν οι πρόγονοί τους: *Ωδινεν όρος, Ζευσ δ' εφοβείτο, και έτεκε μυν* που πάει να πει ότι κοιλοπονούσε το βουνό, ακόμα και ο Δίας φοβήθηκε, αλλά τελικά το βουνό γέννησε ποντίκι. Με άλλα λόγια, πολύ κακό για το τίποτα, αλλιώς, αυτό που λέει ο σοφός λαός, «όπου ακούς πολλά κεράσια μικρό καλάθι βάστα». Βλέπετε όμως ότι, αν και η λαϊκή σοφία όλα τα έχει επισημάνει, ο άνθρωπος παρασύρεται.

Να σημειώσουμε, επίσης, ότι ο Νικόλας Χατζησταμούλος με τις εικόνες του αναπαρέστησε όλο τον μύθο και την απομυθοποίησή του, προβάλλοντας το κωμικό του πράγματος, δείχνοντας τον Αγκουγκαράν άλλοτε σαν κακέκτυπο του Ηρακλή με το ρόπαλο στον ώμο και στο κεφάλι κοτσιδάκι σαν κινέζος... δεν ξέρω τι, άλλοτε σαν Δον Κιχώτης που τον συνοδεύει ο Σάντσο Πάντσα, καπνοί σαν καταρράχτες να τρέχουν από τις καμινάδες και δυο ψεύτες με μάσκες και ξύλινες μύτες -κακές εκδοχές του ψεύτη Πινόκιο- να τρέχουν σ' άλλη πόλη να πουν τα ψέματά τους.

Ο Τσίτας ξέρει ότι αυτά «γίνονταν μια φορά κι ένα καιρό» (όπως στα παραμύθια), «δηλαδή χτες, σήμερα ή και αύριο...» γι' αυτό συνιστά: προσοχή!